

Nattergalen

Manual for Nattergalen

2008-2009

Innhold:

Nattergalen: Bakgrunn, mål og rammer	side 2
Koordinatorens oppgaver	side 6
Skolens deltakelse i Nattergalen	side 18
Rekruttering av barn og prioritering	side 19
Informasjonsmøte og barneintervjuer	side 22
Matching av barn og mentorer	side 33
Mentoropplæring	side 34
Startdag	side 42
Veiledning	side 50
Gruppeaktiviteter	side 60
Avslutningsdag	side 62
Avslutning av mentoråret	side 66

Velkommen til Nattergalen

Näktergalen ble startet i 1997 ved Malmö högskola som et 3-årig pilotprosjekt. Ordningen er basert på det israelske mentorprosjektet Perach. Siden 2005 har Näktergalen også blitt satt i gang ved Högskolan Kristianstad og Lunds Universitet. I tillegg har sju europeiske land med EU-midler startet opp "Nightingale" i Ljubljana (Slovenia), Girona (Spania), Linz (Østerrike), Zug (Sveits), Berlin og Freiburg (Tyskland) og Stavanger.

Navnet "Näktergalen" har delvis sin bakgrunn i Malmöpoeten Hjalmar Gullbergs diktning om nattergalen, og delvis i den symbolikken som ligger bak denne fuglen; nattergalen er en fugl som synger vakkert når den kjenner seg trygg.

Nattergalens mål og innhold

Mentorordningen har to hovedmål:

1. Styrke det flerkulturelle erfaringsgrunnlaget i barnevernet ved at studenter i barneverns- eller sosialfaglig utdanning får økt kunnskap om barn, unge og familier med minoritetsbakgrunn.
2. Bidra til at flere barn og unge med minoritetsbakgrunn fullfører videregående opplæring og får muligheten til å ta høyere utdanning.

Målgruppe for tiltaket er barn med minoritetsbakgrunn i alderen 8-12 år som kan ha utbytte av en mentor. Studenter i barnevern- og sosialfagsutdanning får tilbud om å være mentor for et barn i ett år. Studentene skriver søknad til koordinator ved høgskolen/universitetet og blir vurdert og matchet med mentorbarn i samarbeid med barneskolen. Høgskolene/universitetene bør i særlig grad rekruttere studenter med minoritetsbakgrunn til ordningen.

Det er faste rammer rundt tiden mentor og barn tilbringer sammen. Mentor skal være sammen med mentorbarnet sitt 2-3 timer pr uke og ta initiativ til ulike aktiviteter både alene med barnet og i felleskap med andre mentorer/mentorbarn. Målet for mentorordningen er at barna skal få styrket selvfølelse, føle at de mestrer ulike sosiale situasjoner, og at de kjenner seg trygge både alene og i relasjon til andre. Barna skal få innblikk i mentorens liv som student og se viktigheten av skolegang og bli inspirert til en dag selv å studere. Det er også viktig at barna får et positivt møte med barnevern- og sosialfaglige studier, slik at flere unge med minoritetsbakgrunn velger disse studiene.

Gjennom tiden mentorene tilbringer med barna, skal mentorene få trening i å kommunisere med barn og få bedre innsikt i hverdagen til barn og familier med minoritetsbakgrunn. Denne kompetansen er viktig for studentene å ta med seg inn i arbeidslivet. Mentorskapet er en arena for gjensidig læring og forståelse, som både mentor og mentorbarn skal ha utbytte av. Halvveis i mentoråret får mentorene utbetalt et økonomisk tilskudd fra høgskolene/universitetene for første semester. Etter endt mentorskap får mentorene utbetalt tilskudd for andre semester og blir tildelt et bevis på at de har vært mentor i et skoleår.

Hvorfor er nattergalen så viktig?

Selv om stadig flere unge med minoritetsbakgrunn fullfører videregående opplæring og fortsetter i høyere utdanning, er det fortsatt mange som avbryter videregående opplæring. Tall fra SSB viser at 4 av 10 unge med minoritetsbakgrunn ikke fullfører videregående opplæring og at flere gutter enn jenter faller fra. Samtidig viser tall fra OECD at 4 av 10 førstegenerasjonsinnvandrerbarn mangler elementære matematikkferdigheter og har dårlige leseferdigheter. Gjennom Nattergalen vil barn med minoritetsbakgrunn få mulighet til å bli bedre i norsk, få bedre selvtillitt, og ikke minst bli stimulert til å prioritere utdanning. Dette er alle viktige faktorer for å lykkes med skolen.

Tall fra SSB viser også at barn med minoritetsbakgrunn oftere er i kontakt med barnevernet enn majoritetsbarn, og at de står for den største klientøkningen. Samtidig viser tallene at andelen ansatte i barnevernet med minoritetsbakgrunn ikke gjenspeiler klientene. Ved utgangen av 2006 hadde 2,2 % av barnevernsansatte ikke-vestlig bakgrunn, mens 3,5 % av studentene på barneverns- og sosialfag hadde ikke-vestlig bakgrunn. Det er også viktig å nevne at det er en overvekt av kvinner både blant ansatte og studenter, mens det er en klar overvekt av gutter blant klientene.

Gjennom Nattergalen får studenter en unik flerkulturell kompetanse de kan ta med seg inn i barnevernet, samtidig som flere barn med minoritetsbakgrunn får et positivt innblikk i hverdagen til barnevernsstudenter. Dette er viktig for å heve den flerkulturelle kompetansen i barnevernet og for å få flere med minoritetsbakgrunn til å utdanne seg innen disse fagene.

Organisering av Nattergalen

Barne- og likestillingsdepartementet har ansvaret for gjennomføringen og fremdriften av Nattergalen og har engasjert en prosjektleder. Departementet samarbeider med Carina Sild Lönroth fra Malmö högskola om manualer, opplæring av koordinatorene ved høgskolene, samt erfaringer fra Näktergalen i Sverige.

8 høgskoler/universiteter deltar i prøveordningen. Disse er:

- Høgskolen i Bergen
- Høgskolen i Bodø
- Høgskolen i Lillehammer
- Høgskolen i Oslo
- Høgskolen i Sør-Trøndelag
- Høgskolen i Telemark
- Høgskolen i Østfold
- Universitetet i Agder

Hver høgskole/universitet får tilskudd til en 50 % prosjektkoordinatorstilling. Koordinator er ansvarlig for å informere om Nattergalen ved høgskolen/universitetet, rekruttere, lære opp og veilede mentorer, informere om Nattergalen ved aktuelle barneskoler, samt matche mentorer og barn. Det legges vekt på at koordinatorene prioriterer de barna som har mest utbytte av en mentor, for eksempel barn med kort botid i Norge, barn med dårlig sosialt nettverk og barn

med generelle utfordringer knyttet til integrering og sosial kompetanse. I tillegg skal koordinator etablere en lokal referansegruppe for å forankre Nattergalen lokalt. Her kan det dreie seg om representanter fra kommunestyre, fylkesting, kultur og næringsliv, samt media lokalt. Det legges også vekt på at koordinator skal jobbe for at lokale aktører på sikt vil bidra økonomisk til en varig mentorordning ved høgsolen. Koordinatorene skal også rapportere til Barne- og likestillingsdepartementet.

Nattergalen gjennom ett år

Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator informerer om Nattergalen på sin høgscole/universitet og starter med rekrutteringen av studenter • Koordinator etablerer kontakt med barneskoler og informerer om ordningen i samarbeid med kontaktlærer • Koordinator lager informasjonsark til barn/foreldre som sendes til skolene sammen med infobrev til lærerne
Mars-mai	<ul style="list-style-type: none"> • Skolen informerer barn/foreldre om ordningen på foreldremøter, utviklingssamtaler, elevsamtaler, osv. • Koordinator rekrutterer studenter
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldre/barn leverer søknadslipp til lærer • Koordinator intervjuer studenter som har søkt om å bli mentor og referanser sjekkes • Skolen skriver prioriteringsliste over barn som har søkt og leverer denne til koordinator
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Studenter får foreløpig svar med forbehold om endelig matching i september
September	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjonsmøte for foreldre ved barneskolen • Koordinator intervjuer barn og matcher barn og mentor • Koordinator og mentorer gjennomfører Mentorutdanning 1 og 2
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstart: Første møte mellom barn og mentor! • Mentorer evaluerer Mentorutdanning 1 og 2 og oppstart

November	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator gir mentorer individuell veiledning • Koordinator lager gruppeaktiviteter for mentorer og barn
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Mentorer får utbetalt tilskudd for første halvår
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator gir mentorer gruppeveiledning • Koordinator og mentorer planlegger nye gruppeaktiviteter for våren, gjennomføres av mentorene
Februar	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator tilbyr mentorer frivillig veiledning
Mars	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator og mentorer gjennomfører Mentorutdanning 3 • Koordinator begynner å rekruttere nye studenter
April	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator gir mentorene individuell veiledning • Koordinator fortsetter rekruttering av nye studenter
Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Avslutningsdag for koordinator, mentorer, barn og familier • Mentorene evaluerer mentorskapet, skriver årsrapport, får utbetalt tilskudd for andre semester og får mentorbevis • Koordinator rekrutterer og intervjuer nye studenter
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinator leverer årsrapport til prosjektleder i BLD • Nye studenter får foreløpig svar på søknad

Koordinatorens oppgaver

Koordinatorens oppgave er å gjennomføre og forankre Nattergalen lokalt.

Koordinatoren skal:

- Informere om Nattergalen på høgskolen, ved Nattergalens barneskoler og i lokale medier (radio, TV, aviser, brosjyrer og internett)
- Rekruttere, lære opp og veilede mentorer gjennom hele mentoråret
- Arrangere gruppeaktiviteter for mentorer og barn
- Etablere et godt samarbeid med barneskolene (skolens ledelse og kontaktlærer)
- Prioritere barn som har søkt om mentor i samarbeid med skolens kontaktlærer
- Delta på informasjonsmøte for foreldre og barn ved barneskolen
- Være kontaktperson for familien gjennom hele mentoråret
- Etablere og lede lokal referansegruppe
- Delta ved oppstart (oktober) og avslutning (mai)
- Skrive årsrapport etter hvert mentorår som leveres til prosjektleder i BLD

Det er viktig at koordinator motiverer både studenter, lærere og familier og er en problemløser dersom det oppstår problemer i mentorskapet. Koordinatorene får opplæring og veiledning gjennom nettverksseminar, og skal dessuten ha jevnlig kontakt med prosjektleder i Barne- og likestillingsdepartementet. Det er viktig at koordinator sørger for at Nattergalen holdes innenfor de rammene som blir presentert på nettverksseminarene.

Rekruttering av mentorer

Studenter på barnevernutdanning, sosialfagutdanning og vernepleierutdanning kan søke om å bli mentor for Nattegalen.

Mentorene:

- forplikter seg til å være mentor gjennom ett skoleår, 2-3 timer i uken
- må delta i mentoropplæring og delta i veiledning hos koordinator
- må levere månedsrapport til koordinator gjennom hele mentoråret, samt levere sluttrapport
- får 5000 kroner i kompensasjon for oppdraget. Disse pengene skal ikke gå til barnet eller barnets familie.

Høgskolene bør jobbe spesielt for å rekruttere menn og studenter med minoritetsbakgrunn.

Vedlegg:

- 1) Eksempel på plakat rettet mot studenter på høgskolen
- 2) Søknadsskjema for studenter
- 3) Guide for intervju av studenter
- 4) Skjema for intervju av student
- 5) Kontroll av referanser

NÄKTERGALEN MENTORSVERKSAMHET

möte mellan skolbarn och högskolestudenter

*"Tycker att alla borde ta chansen att få vara mentor!
Det ger otroligt mycket."*

I Näktergalen mentorsverksamhet ges du möjlighet att få nya viktiga erfarenheter inför din framtida yrkesroll.

Du träffar *ett* barn en gång i veckan utanför skoltid från oktober till maj, ca två-tre timmar varje gång. Barnen är i åldrarna 8-12 år och kommer från sex mångkulturella skolor i Malmö. Barnen har tillsammans med sina föräldrar sökt.

Du och barnet bestämmer själva vad ni vill göra tillsammans. Ni lär av varandra, samtalar, har trevligt ihop och får en värdefull inblick i varandras världar.

Dessutom får du:

- 5000 kr
- arbetsintyg från Malmö högskola
- utbildning och handledning enskilt och i grupp

Vi arrangerar även gemensamma aktiviteter där alla barn och mentorer är välkomna.

Näktergalens långsiktiga mål är att bredda rekrytering till högskolan.

Intresseanmälan finns att hämta i rum
eller på Internet: www.mah.se/naktergalen

OBS! Boka dig för en intervjutid när du gör din intresseanmälan,
på vår webb eller per telefon.....
Sista anmälningdag ärseptember!

Välkommen till Malmö högskola och Näktergalen.

**Søknad om å være mentor i Nattergalen ved Høgskolen i
2008/2009**

Etternavn: _____ Fornavn: _____

Fødselsnr (11 siffer): _____ E-post: _____

Adresse: _____

Telefonnr: _____ Mobiltlf: _____

Utdanning (fag, grad) _____

Avdeling/fakultet: _____

Semester: _____ av totalt _____ semestre

Fortell om deg selv, hvilke interesser og erfaringer du har som gjør at du passer som mentor:

Hvorfor ønsker du å være mentor? _____

Hva slags erfaringer har du med arbeid med barn? (arbeidserfaring, utdanning, frivillig arbeid, kontakt med barn, etc.) _____

Oppgi minst én referanseperson. (Referansepersonen kan for eksempel være en tidligere arbeidsgiver, praksisveileder eller lærer, men ikke en slektning eller venn. Det er viktig at du informerer referansepersonen om at høgskolen kommer til å ta kontakt med ham/henne.

Navn på referanseperson: _____

Tlf/mob til referanseperson: _____ / _____

Forhold til referansepersonen: _____

Merk: Alle personopplysninger behandles konfidensielt av Høgskolen _____ og blir bare brukt til rekruttering av mentorer til Nattergalen ved Høgskolen i _____

Søkers underskrift: _____ Sted og dato: _____

Søknaden sendes til: _____ eller leveres ved Avdeling for _____

For mer informasjon se høgskolens hjemmeside: _____

Siste søknadsfrist er mai 2008

Guide for intervju av studenter

1. Har du tenkt mer på mentorordningen siden du søkte? Hva vet du om Nattergalen? Hvordan fikk du vite om Nattergalen?
2. Hvor langt har du kommet i studiene til høsten? Kommer du til å studere på heltid neste år? Har du til å være bortreist i forbindelse med praksis, studieopphold eller ferie i løpet av neste skoleår?
3. Fortell om deg selv. (Positive og negative egenskaper, interesser/hobbyer, hvordan beskriver venner/familie/partner deg?)
4. Har du noe tidligere arbeidserfaring? Har du erfaringer med barn? Hva ønsker du å jobbe med når du er ferdig utdannet? Hvilke av dine erfaringer og egenskaper kan du dra nytte av i rollen som mentor?
5. Hvorfor ønsker du å bli mentor? Hva var det som gjorde at du ble interessert i mentorordningen? Hva håper du å oppnå gjennom å være mentor? Hvordan tror du mentoråret kommer til å bli? Hvilke forventninger har du? Hva håper du å få ut av det? Hva håper du barnet skal få ut av det? Hvordan tror du kommer til å være som mentor?
6. Har du noen tanker rundt mentorbarnet? Hva foretrekker du: et sjenert og stille barn eller et utadvendt barn med mye energi?
7. Hva tror du barnet kommer til å synes om deg?
8. Hva kunne du tenke deg å finne på sammen med mentorbarnet i den tiden dere er sammen? Ville du synes det var hyggelig om dere hadde liknende interesser? Er du en som liker å sitte hjemme og pusle med ting eller liker du å drive med fysisk aktivitet utendørs (og innendørs)? Kan barnet være hjemme hos deg iblant? Hvor langt bor du fra barneskolen og høgskolen? Har du egne barn?
9. Hva mener du er forskjellen mellom å være en venn og en mentor?
10. Har du husdyr eller er du allergisk mot dyr? Har du planer om å skaffe deg et husdyr i løpet av neste skoleår?
11. For å være mentor trenger vi: fotografi av studenten, vandelsattest og referanser.

Konkrete spørsmål som brukes på studentintervjuet:

- 1) Du har truffet mentorbarnet ditt i tre måneder og barnet har ennå ikke kommet med forslag om hva dere skal gjøre sammen. Hva gjør du, hva tenker du?
- 2) For tredje gang i løpet av kort tid er det ingen hjemme hos barnet til tross for at dere har avtalt å treffes. Hva gjør du?
- 3) Hvordan ville du taklet et sjenert barn som er vanskelig å få til å prate?
- 4) Mentorbarnet ditt prøver å vinne din tillitt/lojalitet gjennom å fortelle om spennende ting han/hun har gjort. Hva gjør du om barnet forteller at han/hun har stjålet noe eller smugrøyket med en kompis?
- 5) Foreldrene til mentorbarnet er positive til mentorordningen og uttrykker ønske om at du skal hjelpe barnet med lekser/rettskriving. Hva synes du om det og hvordan håndterer du situasjonen?
- 6) Av og til hender det at en av foreldrene til mentorbarnet er beruset når du henter/leverer barnet. Hva tenker du om det og hvordan takler du situasjonen?
- 7) Det er vinter og ti minusgrader og du skal være ute med mentorbarnet. Han/hun har kun gummistøvler uten sokker og en tynn jakke på seg. Hvordan reagerer du og hva gjør du?

Informasjon til studenten under intervjuet

- Mentor og barn skal treffes en gang i uken, ca. 2-3 timer pr. gang.
- Informasjon om barneskoler som deltar
- Informasjon om veiledning (individuell og gruppe)
- Informasjon om mentorgrupper – gruppeaktiviteter
- Informasjon om pengetilskudd til mentorene
- Informasjon om høgskolens hjemmeside for Nattergalen
- Informasjon om foreløpig opptak før sommeren, mens endelig opptak i september avhenger av matching av mentorer og barn
- Informasjon om koordinator for Nattergalen ved høgskolen
- Gi beskjed til koordinator så for som mulig hvis noen av studentens omstendigheter endrer seg

Intervju med student

Intervjuet av _____ Dato: _____

Søkerens navn: _____ Alder: _____ Kjønn: _____

Adresse: _____

Utdanning: (fag, grad, år) _____

Allergier/husdyr: _____

Ønsker: Barneskole _____ Alder: _____ Kjønn: _____

Søkerens arbeidslivs- og studieerfaring: _____

Intervju: _____

Referanser: _____

Kommentar: _____

Foto: _____

Kontroll av referanser

Referanser til alle intervjuete studenter skal kontrolleres. Begynn med å kontrollere referansepersoner som jobber i skolen, siden de ofte begynner sommerferien før andre. Hvis det er vanskelig å få tak i referansepersoner kan disse kontaktes i august/september, før studenten blir endelig tatt opp som mentor.

Samtale med referanseperson

Det er viktig å høre på både det referansepersonen svarer og hvilke spørsmål han/hun ikke svarer på. En tommefingerregel er at hvis referansepersonen har positive erfaringer med studenten så har han/hun mye å fortelle. Lange tenkepauser og knappe svar kan tyde på at referansepersonen helst ikke vil si så mye om søkeren.

Guide til samtale med referanseperson

Hvor lenge har X jobbet hos dere?

Hva kan du fortelle om X? (hvordan har X fungert i arbeidet?)

Er han/hun pålitelig/ansvarsfull? Hvis du gir ham/henne en oppgave kan du stole på at han/hun går i gang med den/løser den? Fullfører han/hun oppgaver?

Er han/hun presis ved avtaler og tidsfrister?

Er han/hun flink til å ta i mot positiv/negativ kritikk? Takler han/hun motgang?

Er han/hun i stand til å gi kritikk, ”si fra” når det trengs? Sette grenser?

Er han/hun kreativ/oppfinnsom? Flink til å komme med ideer?

Er han/hun initiativrik eller venter han/hun på at andre skal ta initiativet?

Hvordan tror du X ville passet i rollen som mentor for et barn?

Hvilke egenskaper tror du X har?

Er det noe som har vært mindre bra ved X? Noen situasjoner han/hun har fungert dårlig i?

Ville du ha ansatt X i dag?

Informasjon til referansepersonen?

Fortell om Nattergalen og hva mentorskapet går ut på.

Iblant spør referansepersonen hva som kreves av mentoren. Svar at vi er ute etter en jordnær, moden, pålitelig og fleksibel person med barnet i seg, som viser engasjement og interesse for et flerkulturelt samfunn.

Skolens deltakelse i Nattergalen

Det er koordinator ved høgskolen/universitetet som skal invitere barneskoler til å delta i Nattergalen. BLD legger vekt på at skolene som inviteres er skoler som viser et engasjement i flerkulturelt arbeid og som har et engasjert personale som har flerkulturell kompetanse. Skolen skal i samarbeid med koordinator informere barn og foreldre om tilbudet og motivere minoritetsbarn i målgruppen til å søke om mentor. Det er viktig at skolen velger en kontaktperson som har jevnlig kontakt med koordinator ved høgskolen/universitetet, og som samarbeider med koordinator om hvilke barn som skal prioriteres.

Skolens oppgave er:

- informere foreldre og barn om Nattergalen gjennom undervisning, konferansetimer og foreldremøter
- følge opp elever som har en mentor og hvordan mentorskapet virker på elevens faglige og sosiale ferdigheter
- ha en kontaktperson for barn og foreldre ved problemer med mentorskapet
- implementere Nattergalens virksomhet i skolens planer
- invitere mentorer til barneskolen (mentoropplæring del 2)

Koordinator skal:

- være en link mellom høgskole/universitet, barneskole og BLD
- distribuere informasjonsmateriale om Nattergalen, søknadsskjemaer, brev, etc, på barneskolen
- ha ansvaret for prioriteringen av barn som har søkt om mentor (dette gjøres i samarbeid med skolens kontaktperson)
- delta ved informasjonsmøte for foreldre og barn ved barneskolen
- delta ved oppstart (oktober) og avslutning (mai)

For at Nattergalen skal fungere, er det viktig med et godt samarbeid mellom koordinator og barneskolene. Praktiske beslutninger om hvordan Nattergalen skal gjennomføres bør fattes i samråd med kontaktlærer ved barneskolen og skolens ledelse for øvrig.

Rekruttering av barn og prioritering

Rekruttering

I løpet av vårsemesteret får minoritetsbarn i alderen 8-12 ved deltakende barneskole tilbud om å søke om en mentor for påfølgende skoleår. Koordinator ved høgskolen lager et enkelt informasjonsskriv som er rettet mot barn/foreldre der de informerer m Nattergalen ved Høgskolen _____. Nederst på baksiden av skrivet er det en søknadsslipp som foreldrene fyller ut. Det er viktig at informasjonsskrivet oversettes til de språk som er utbredt ved den aktuelle barneskolen. Skolens kontaktperson videresender søknadsslippene til koordinator ved høgskolen.

Prioritering

Det er viktig å dra nytte av kontaktpersonens og lærernes kunnskap om barnet ved prioriteringen. Alle barn med minoritetsbakgrunn kan søke om en mentor, men det er viktig at koordinator sammen med kontaktlærer prioriterer barn som har størst utbytte av en mentor. Dette kan være snakk om barn som er sjenerte og har lite nettverk, barn med kort botid i Norge, barn med dårlige norskkunnskaper, osv.

Barne- og likestillingsdepartementet legger vekt på at gutter som kan ha utbytte av et voksent forbilde bør prioriteres der det er mulig.

Materiell til barneskoler:

- Informasjonsskriv m/søknadsskjema til foreldre
- Brev til skolens personale (vedlegg 6)
- Veiledning til prioritering av barn (vedlegg 7)
- BLDs informasjonsbrosjyre om Nattergalen (hver barneskole får et par eksemplarer til internt bruk, da disse ikke er egnet overfor barn/foreldre)

Til lærerne ved _____ skole

Nå er det på tide å søke på Nattergalen!

Informasjonsark om Nattergalen skal deles ut til barn med minoritetsbakgrunn i alderen 8-12 år. Dersom skolen trenger dette skrivet oversatt til andre språk, ta kontakt med koordinator ved Høgskolen _____. Informasjonsarket kan gjerne deles ut på foreldremøter og konferansetimer. Det er også fint hvis SFO får noen eksemplarer, slik at de kan oppmuntre barn om å søke.

I uke _____ er det fint hvis skolen følger opp barn/foreldre som har fått utdelt informasjon og oppmuntrer barn til å søke. **Søknadsfrist er _____.**

Svarslipper fra foreldre/barn samles inn av lærer som gir dem videre til kontaktperson for Nattergalen ved skolen. Kontaktpersonen gir dem så videre til koordinator ved Høgskolen _____. Siste frist til å sende svarslipper til Høgskolen _____ er _____.

Prioritering av barn

Det er ofte flere søkere enn antall mentorer. Derfor kan det være lurt at lærerne gir sin vurdering av barnets behov/utbytte av en mentor i ”lærerens rute” på skolens prioriteringsskjema. Dette vil gjøre det lettere for koordinator ved høgskolen å matche mentor og mentorbarn.

Det er viktig at lærerne noterer følgende i ”lærerens rute”:

- Barnet er høyt prioritert og vil ha stort utbytte av å delta
- Barnet vil ha glede/utbytte av å delta
- Barnet bør ikke delta av ulike grunner

Kontaktperson ved _____ skole er _____.

Mvh

_____ (koordinator ved høgskolen)

Adresse, tlf og e-post til høgskolens avdeling og koordinator.

Veileder for skolens prioriteringsliste

Kontaktperson ved skolen har ansvar for å lage en prioriteringsliste over alle barn som har søkt om en mentor. Formålet med listen er å avgjøre hvilke barn/foreldre som skal inviteres til informasjonsmøtet ved skolen i september. Listen skal også hjelpe koordinator ved høghskolen å matche mentorer og mentorbarn.

Erfaring viser at flere barn/foreldre som har vist interesse på svarslipper ikke møter på informasjonsmøtet. Derfor er det viktig å invitere flere barn/foreldre på møtet enn antall mentorer som skolen har tilgjengelig.

På prioriteringslisten lages det en rubrikk ved siden av søkernavnet, ”lærerens rute”, der barnets hovedlærer/klassestyrer skriver om/hvorfor barnet bør prioriteres.

Hvilke barn bør prioriteres?

- Ensomme barn
- Barn med mange søsken som har behov for mer tid med en voksen
- Barn som blir/har blitt mobbet
- Utagerende barn
- Stille og sjenerte barn
- Barn som har behov for aktivitet (sunnere livsstil)
- Barn som trenger grenser
- Barn som trenger en mannlig/kvinnelig rollemodell
- Barn som trenger å forbedre norskkunnskapene sine
- Barn som har behov for et positivt møte med det norske samfunnet

Viktige faktorer ved prioritering

- Barn som det er grunn til å tro vil få en positiv utvikling hvis de får en mentor
- Barn som klarer å etablere en ny relasjon
- Barn og familier med store vanskeligheter bør ikke velges, siden de vil få problemer med å opprettholde kontakten med mentor gjennom et skoleår
- Barn som har tid til å treffe mentor i løpet av uken, og som ikke har for mange fritidsaktiviteter

Informasjonsmøte og barneintervjuer

Informasjonsmøte

På informasjonsmøtet får foreldrene informasjon om Nattergalen og har mulighet til å stille spørsmål. Det er viktig at foreldrene får grundig informasjon om tiltakets hensikt, rammer og hva deres rolle i samarbeidet er. Dette er viktig for det kommende samarbeidet mellom mentoren og familien. Møtet ledes av koordinator, og skolens kontaktperson og en representant fra skolens ledelse deltar også på møtet.

Både barn og foreldre deltar på møtet.

Foreldrene skal underskrive et samtykkeskjema, der de godkjenner at barnet får delta i prosjektet.

Det er viktig at koordinator og skolens ledelse inviterer flere barn og foreldre enn antall ledige mentorer. Erfaringer viser at ca. 50 % av de inviterte ikke dukker opp på møtet.

Barneintervjuer

Formålet med barneintervjuene er at koordinator skal treffe og snakke med barna som ønsker å være med i ordningen og få et bilde av hvert enkelt barn i forkant av matching av barn og mentor.

Etter at foreldrene har fått informasjon, går foreldrene ut av klasserommet, og barna blir igjen sammen med lærer, kontaktlærer og koordinator. I samarbeid med kontaktlærer organiserer koordinator barna inn i grupper på 5-6 stykker, slik at hvert barn har mulighet til å uttrykke seg.

Hvis det er mange barn som deltar på møtet, og det blir flere grupper, er det viktig at koordinator og kontaktlærer lager et opplegg for barna som venter på å bli intervjuet. På skoler der det er mange interesserte barn, kan det være hensiktsmessig å arrangere to separate informasjonsmøter, slik at koordinator får nok tid til hvert enkelt barn. Dette er viktig for få til en bra matching av barn og mentorer.

Vedlegg

8) Invitasjon til informasjonsmøte om Nattergalen

9) Informasjon til foreldre

10) Skjema for samtykke

11) Guide til barneintervju

12) Notatskjema til barneintervju

Invitasjon til informasjonsmøte om Nattergalen

Tid: _____

Sted: _____

Vi ønsker barn og foreldre som vil vite mer om Nattergalen velkommen på møtet. På møtet deltar kontaktperson for Nattergalen på _____ skole og prosjektkoordinator for Nattergalen ved Høgskolen/Universitetet _____. Etter at foreldre og barn har fått informasjon og svar på spørsmål, kommer vi til å intervju barna i grupper for å bedre kunne finne en passende mentor til barnet ditt.

OBS! Barnet må ha med en forelder/foresatt på møtet!

I uke _____ får dere beskjed fra skolen om vi har plass til barnet ditt i Nattergalen for skoleåret 2008/09.

Med vennlig hilsen

kontaktperson på (skole)
tlf: _____

prosjektkoordinator (høgskole/uni)
tlf: _____

Lever svarslippen til barnets lærer senest _____

JA, vi kommer med barn og _____ voksne

NEI, vi kommer dessverre ikke

(barnets navn)

(forelders/foresattes navn)

jente

gutt

(forelders/foresattes underskrift)

Foreldreinformasjon

Velkommen!

Gjennomgang av dagens program: informasjon til foreldre og barneintervjuer

Vi holder på til kl. _____

Nattergalen: bakgrunn og formål:

Startet på Malmö högskola, drevet i samarbeid med BLD, mål for Nattergalen, hvorfor navnet Nattergalen, osv.

Nattergalens innhold og rammer:

Studenter på barnevern/sosialfag/vernepleier-utdanningene får tilbud om å være mentor i ett skoleår.

Mentoren kan være i alderen 18-55 år.

Mentoren må være en ansvarsfull og engasjert voksen – en ”positiv rollemodell”.

Mentorene velges ut etter intervju og referanser og vandelsattest sjekkes.

Nattergalen er et viktig bidrag til studentenes utdanning. Mentorene får innblikk i barnas liv, får økt kunnskap og forståelse. Mentorene lærer om hvordan det er å vokse opp i Norge anno 2000-tallet, forholde seg til ulike kulturer (og kanskje språk), osv. Mentorene lærer å snakke og være sammen med barn, egenskaper som er viktig når studentene skal ut i arbeidslivet og jobbe med barn.

Studentene får betalt for å være mentor – og de forplikter seg til å fullføre et helt mentorår fra oktober til mai. Mentorene får mentoropplæring og jevnlig veiledning av koordinator.

Antall barn som kan delta i 2008/2009:

Formål: Barnet skal møte en voksen som de kan finne på nye og trivelige aktiviteter med. De skal få et innblikk i mentorens hverdag på høgskolen, og få trening i å utvikle sine språklige og sosiale ferdigheter. Det er også et mål at barna skal få styrket selvtillit og få inspirasjon til å satse på skole og utdanning.

Matching

Etter at foreldrene har fått informasjon, skal koordinatoren intervjuer barna. Ut i fra intervjuene med studenter og barn matches barn og mentor ut i fra bakgrunn, interesser, ønsker, likheter (ulikheter), osv.

Treff

Barn og mentor møtes én gang i uka, 2-3 timer pr gang. Mentor og barn bestemmer sammen når de skal treffes og hva de skal finne på. De kan være hjemme hos barnet, hjemme hos

mentoren, på høgskolen, på barneskolen eller finne på ulike aktiviteter i byen de bor i. Mentor og barn skal treffes hver uke fra oktober til mai unntatt i skoleferier.

Meningen er at mentor og barn tar del i aktiviteter som er morsomme, spennende og som utvider horisonten til både mentor og barn. Det skal stort sett være hverdagslige aktiviteter med lave kostnader, f eks bake, lage mat, spille spill, prate, gå tur, gå på kino, teater, osv. Nattergalen organiserer også felles aktiviteter, f eks idrett, turer, utflukter, konkurranser, osv.

Det koster ingenting for barnet å være med i Nattergalen. Det kan derimot bli noen kostnader i forbindelse med bussbillett, kinobillett, osv. Det må foreldrene betale for. Mentoren betaler for seg selv.

Både mentor og barn er ulykkesforsikret.

Oppstart

Oppstart for Nattergalen for skoleåret 2008/09 blir _____. Da får samtlige barn og mentorer treffe hverandre for første gang. Første treff etter oppstartsdagen bør foregå i trygge omgivelser hjemme hos barnet, og foreldrene bør være hjemme, slik at alle kan lære hverandre å kjenne i felleskap.

Hva forventes av foreldrene?

Foreldrene avtaler med mentor og har oversikt over hvor og når mentor og barn skal treffes og hva slags aktiviteter de har planlagt. Foreldrene må gi beskjed til mentor dersom barnet er sykt eller ikke kan møte av annen grunn.

Separasjon

Det er klare rammer rundt tiden mentor og barn har sammen. Mentorene skal ikke tilbringe tid med barnet utover 2-3 timer pr. uke. Mentor og barn har et personlig mentor - barn forhold, og mentoren skal ikke brukes som mentor for andre barn. Barnet skal forberedes i god tid om separasjonen, og både mentor og barn kan ta de positive minnene om tiden med seg videre. Det anbefales ikke at mentor og barn har kontakt etter at mentoråret er slutt.

Kontaktperson på barneskolen og høgskolen

Navn på kontaktperson på barneskole og høgskole. Hvis det oppstår problemer eller foreldrene har spørsmål, kan de når som helst kontakte disse. Oppgi hvilke kontaktflater som er best for personene.

Samtykke

Alle foreldrene fyller ut samtykkeskjema.

- Kan barnet kjøre bil med mentoren?
- Har familien husdyr?
- Har barnet eller andre i familien allergier?
- Er det noen dager som ikke passer for barnet?
- Kan barnet fotograferes/filmes til bruk på høgskolens hjemmeside/brosjyrer om Nattergalen?

Dersom barnet blir tildelt en mentor, får dere beskjed i uke _____ .

Spørsmål fra foreldrene

SAMTYKKE

Mitt barn _____ har tillatelse til å delta i Nattergalen ved _____ skole i perioden _____ oktober 2008 til _____ mai 2009.

1. Har barnet aktiviteter etter skoletid eller SFO?

Ja, mitt barn har følgende aktiviteter på disse dagene: _____

Nei, mitt barn har ikke aktiviteter etter skoletid eller SFO

2. Kan barnet ditt reise i bil sammen med mentoren?

Ja, mitt barn kan reise i bil sammen med mentoren

Nei, mitt barn kan ikke reise i bil sammen med mentoren

3. Har familien husdyr?

Ja, vi har _____

Nei, vi har ikke husdyr

4. Er barnet ditt eller noen i familien allergisk mot dyr?

Ja, barnet mitt er allergisk mot _____

Ja, en/flere i familien er allergisk mot _____

Nei, ingen i familien er allergisk mot dyr

5. Høgskolen _____ fotografier av barn og mentorer i informasjonsmateriale om Nattergalen (brosjyrer, plakater, hjemmeside, film, etc.) Navnet på barnet blir aldri oppgitt i slikt materiale.

Ja, jeg samtykker i at mitt barn kan medvirke i fotografier/film

Nei, barnet mitt kan ikke medvirke i fotografier/film

Annen informasjon som kan være viktig å tenke på når vi matcher barn med en mentor:
(f eks matallergier, spesielle ønsker, osv.)

Barnets adresse:

Vei/gate: _____

Postnummer/sted: _____

Telefon hjemme: _____

Mobiltelefon: _____

Telefon foreldres arbeid: _____

E-post: _____

Jeg bekrefter at opplysningene som er gitt i dette skjemaet er korrekte:

.....
Sted og dato

.....
Foreldres underskrift

BARNEINTERVJUER

Barna intervjues av koordinator i grupper. Gruppene settes sammen slik at det er en jevn fordeling mht alder og kjønn. Hver gruppe består av ca. 5-6 barn. Svarene gir viktig informasjon i forkant av matchingen, og ut i fra svarene finner også koordinator ut om barnet selv virkelig ønsker seg en mentor eller om det er andre som presser dem til å delta.

1. Presenter dere for hverandre

- Vet dere noe om Nattergalen?

2. Koordinator forteller om Nattergalen

- studenter som skal jobbe i barnevernet, fortell hva barnevernet er
- treffes én gang i uka, etter skolen
- hva finner man på? Hverdagslige aktiviteter, av og til kino, eller liknende (man betaler for seg selv)
- hvor treffes man? (mentoren bor kanskje langt borte, det er ikke sikkert man kan være der)
- barna blir matchet med en mentor ut i fra interesser, ønsker og behov
- det er ikke sikkert at alle barna får en mentor (viktig!)

Tips: Del inn notatskjemaet ditt i felt, ett for hvert barn. I hvert felt noteres barnets navn, skole, klasse og deres svar

La barna bli inspirert av hverandre

Avslutt med å lese opp for hvert enkelt barn hva du har skrevet ned og spør om du har forstått barnet riktig.

Beskriv barn X som f eks. ute/inne- jente/gutt, liker/liker ikke, vil ha en mentor fordi.... Vil finne på med mentor, osv.

Gi barna sjansen til å omformulere spørsmålene slik som under studentintervjuene.

Snakkesalige/sjenerte barn: Pass på at alle barna uttrykker seg og ikke bare de som er fortrolige og glade i å prate!

Guide til barneintervjuer

- Hva pleier du å gjøre?

- etter skolen? På fritiden?

Du kan også stille litt ledende spørsmål om ting som de fleste barn liker, såkalte hjelpespørsmål: er det noen som er glad i dyr, data, musikk, bøker, bake, lage mat, fotball, etc).

- Er du opptatt på ettermiddagen etter skolen?

- Hvem bor du med (foreldre, søsken, husdyr)?

- Hvorfor vil du være med i Nattergalen og ha en mentor?

- Hvordan vil du at din mentor skal være?

For å huske hvert enkelt barn bedre kan du ta et bilde av hvert enkelt barn eller gruppebilde.

Gi beskjed til barnet at han/hun kommer til å få et brev med hjem om 3-4 uker.

Snakk eventuelt også med foreldrene hvis det er tid og mulighet for å få bekreftet det barnet har sagt. Er det noe annet vi burde vite?

Å tenke på etterpå:

- Hvilket inntrykk ga barnet?

- Sa foreldrene noe spesielt?

- Hva bør vi tenke på ved matchingen?

- Hvilke egenskaper bør dette barnets mentor ha?

INTERVJUER AV BARN

Intervjuet av _____ Prioritering: _____

Dato: _____

Navn på barn: _____

Skole, klasse, lærer: _____

Postadresse: _____

Intervjuet

Barnet er opptatt: _____

Allergier: _____

Husdyr: _____

Bil: _____

Bilde: _____

Annet:

Matching

En bra relasjon mellom barn og mentor skal ligge til grunn når koordinator foretar matchingen. Matchingen gjøres i september, etter barneintervjuene.

Koordinatoren matcher ut i fra barnets behov, mentorens erfaringer og deres personkjemi. Når det gjelder personkjemi må koordinatoren prøve å se for seg hva slags kjemi som vil oppstå mellom barn x og mentor x.

Retningslinjer

Barn og mentor matches ut i fra barnets interesser, ønsker og behov. Samtidig skal koordinator ta hensyn til mentors erfaringer, interesser og ønsker. Barnets behov og ønsker kommer alltid først!

Barnet kan ha ønsker mht:

- kvinnelig eller mannlig mentor
- ulike hobbyer og aktiviteter de ønsker å gjøre med mentor

Mentor kan ha ønsker mht:

- barnets kjønn
- barnets alder
- barneskole
- livlig eller rolig barn

Ved matchingen er det viktig at koordinator ser hvert enkelt barn og deres unike behov og ønsker. Noen ganger er det kanskje ønskelig med en mentor som er relativt lik barnet, andre ganger kan ulikheter mellom barn og mentor være med på å skape en spennende relasjon som både barn og mentor har glede av!

Mentoropplæring

Mentorene deltar i 3 samlinger med koordinator som er lagt på kveldstid. De to første samlingene er i slutten av september, før oppstart av Nattergalen.

Det er koordinator ved høghskolen som har ansvaret for mentoropplæringen.

Opplæring 1: "Å være mentor"

Koordinator presenterer Nattergalens mål og rammer og setter mentorens oppgave i sammenheng med Nattergal som helhet.

Koordinator snakker om mentorenes ulike oppgaver og hvordan mentor kan oppnå en god relasjon til barnet og barnets familie. Mentorene får utdelt "mentormappe" og "mentorguide" som lages av koordinator (jmf. S 39 i boken "Naktergalen"). Samlingen legges opp slik beskrevet på side 38-40 i boken "Naktergalen" (hver av høghskolene har allerede fått en kopi hver av denne).

Dersom det er tid, kan koordinatorene vise filmen om Nattergalen.

Opplæring 2: "Studiebesøk på barnets skole"

Mentorene besøker mentorbarnets skole og får informasjon om skolen og nærmiljøet, samt en omvisning på skolen. Mentorene får møte skolens kontaktperson og eventuelt lærere og rektor. Skolen får mulighet til å treffe de som skal være mentorer for skolens barn.

Opplæring 3: "Avslutningen"

Koordinator snakker om ulike avslutningsstrategier, jmf. side 58 i boken "Naktergalen".

Vedlegg:

- 13: Brev til studentene som er foreløpig tatt opp som mentorer
- 14: Program for mentoropplæringen
- 15: Et mentorår
- 16: Avtale mellom høghskole og mentor
- 17: Skjema for månedsrapport

Velkommen til Nattergalen

Du har nå blitt **foreløpig tatt opp** som mentor i Nattergalen. Grunnen til at du er foreløpig tatt opp er fordi vi ennå ikke har rukket å kontakte alle referansepersonene. Vi har likevel matchet deg med et barn og vi ser frem til å treffe deg på mentoropplæringen. Der får du blant annet vite hvilket barn du skal være mentor for.

Mentoropplæringen er obligatorisk og er en forutsetning for at du blir endelig tatt opp som mentor. Hvis du ikke kan på tidspunktene nedenfor er det viktig at du tar kontakt med koordinator så fort som mulig.

Mentoropplæring 1: ”Å være mentor”
..... den kl.....
sted:

Mentoropplæring 2: ”Studiebesøk på barnets skole”
..... Den kl.....
sted:

Vel møtt!

Nattergalen ved

Koordinator telefon: e-post:.....

Mentoropplæring 1

18.15 – 18.50	Nattergalens bakgrunn, formål, rammer og mål. Møtet med barnet og familien. Forventningen og fordommer.
19.00 – 19.30	Gjennomgang av papirene i mentormappen.
19.30 – 20.15	Pause med kaffe/te/snacks Mentorene diskuterer i grupper hva de kan tenke seg å finne på sammen med mentorbarna. Mentorene får vite hvilke barn de er matchet med.
20.15 – 21.00	Visning av film om Nattergalen

NB: Alle leverer undertegnet avtaleskjema til koordinator før de går hjem.

Hva har skjedd siden dere søkte om å bli mentor?

April – mai: Foreldre har meldt sin interesse for at barna blir med i Nattergalen.

Mai: Intervjuer av studenter

August - september: Informasjonsmøte for foreldre og barneintervjuer

Matching av barn og mentorer

Beskjed til studenter om at de har blitt tatt opp

Opplæring av mentorer

Beskjed til barn/foreldre

Oktober: Oppstart!

I Nattergalen er både barn og studenter ulykkesforsikret av Høgskolen

NB: Pass på å klarere med foreldrene om de har gitt samtykke til at barnet får sitte på i bil når mentoren kjører.

Et mentorår

September	Mentoropplæring 1 og 2
Oktober	Oppstart av mentoråret
November - desember	Individuell veiledning Utbetaling av lønn for høstsemesteret
Januar	Gruppeveiledning Planlegging av gruppeaktiviteter januar - april
Februar	Frivillig veiledning
Mars	Mentoropplæring 3
April	Individuell veiledning
Mai	Avslutningsdag Utbetaling av lønn for vårsemesteret Utdeling av mentorbevis

Avtale mellom høgskole og mentor

Studenten er mentor i Nattergalen ved Høgskolen fra og med September 2008 til Mai 2009.

Hensikt:

- Mentoren skal få innsikt i hverdagen til barn med minoritetsbakgrunn
- Mentoren skal få mulighet til å være et voksent forbilde i en nær relasjon til et barn
- Mentoren skal få erfaring med å samtale med barn
- Mentoren skal få erfaringsbasert kunnskap som man ikke kan lese seg til

Oppdraget:

Mentor treffer barnet én gang i uken, ca. 2-3 timer hver gang. Mentor må gi beskjed i god tid til barnet eller barnets foreldre dersom han/hun ikke har mulighet til å møtes. Avlysning av treff må begrunnes og godkjennes av koordinator ved Høgskolen i Mentor og barn treffes ikke i skoleferier. I mentorskapet inngår obligatorisk mentorutdanning og veiledning. Mentor skal levere skriftlig månedsrapport en gang i måneden.

Tilskudd:

Mentor får utbetalt et tilskudd på kr 5000 for innsatsen som mentor. Disse pengene skal ikke gå direkte til barnet eller til barnets familie. Pengene kan dekke mentorens egne utgifter i forbindelse med mentorskapet, men mentor skal ikke betale for barnets utgifter. For å få utbetalt hele tilskuddet må mentor delta ved samtlige obligatoriske møter, dvs mentorutdanning, veiledning og en av gruppeaktivitetene i regi av høgskolen. Halve beløpet betales ut i slutten av høst semesteret, mens den andre halvparten betales ut etter endt mentorskap.

Regler:

Tobakk, snus og alkohol skal ikke brukes i den tiden mentor er sammen med barnet. Mentor skal ha barnet under oppsikt under hele tiden de er sammen. Høgskolen i forbeholder seg retten til å utestenge mentoren fra Nattergalen dersom han/hun bryter reglene eller oppfører seg upassende som et voksent forbilde.

Samtykke

I Nattergalen bruker vi av og til fotografier av mentorer og barn i informasjons- og rekrutteringsmateriale. Med bildenes hjelp prøver vi å gjøre informasjon om Nattergalen mer levende. Vi skriver aldri navn på mentor eller barn der disse bildene brukes.

Eksempel på bilder kan være:

- Gruppeaktiviteter på Høgskolens hjemmeside, informasjonsfilm.
- bilde av mentor og barn til bruk i informasjonsmaterieell (brosjyrer, plakater, osv).

Jeg godkjenner at Nattergalen får benyttet bilder og filmmateriale der jeg medvirker til informasjonsvirksomhet om Nattergalen

Jeg godkjenner **ikke** at Nattergalen benytter bilder og filmmateriale der jeg medvirker

Mentors navn _____

Personnummer _____

E-post _____

Adresse _____

Telefon/mobil _____

Sted og date: _____

(mentors underskrift)

(koordinators underskrift)

MÅNEDSRAPPORT

Måned rapporten er kun til internt bruk ved Høgskolen i Dersom det er spesielle situasjoner eller problemer du vil diskutere, bør du kontakte koordinator.

Mentorens navn: _____

Uke: _____ Datum: _____ Kl: _____ - _____ Ant. timer: _____

Hva gjorde vi:

Refleksjoner:

Uke: _____ Datum: _____ Kl: _____ - _____ Ant. timer: _____

Hva gjorde vi:

Refleksjoner:

Uke: _____ Datum: _____ Kl: _____ - _____ Ant. timer: _____

Hva gjorde vi:

Refleksjoner:

Uke: _____ Datum: _____ Kl: _____ - _____ Ant. timer: _____

Hva gjorde vi:

Refleksjoner:

STARTDAG

Hver høgskole arrangerer oppstartsdag for mentorene og mentorbarna fra de barneskolene høgskolen samarbeider med. Oppstart skjer i begynnelsen av oktober. Det kan være lurt å velge et sted som ligger i nærheten av der barna går på skole og bor (en park hvis været tillater det eller innendørs). På oppstartsmøtet deltar barn/foreldre, mentorer, kontaktlærer ved barneskolene og koordinator ved høgskolen.

Mentor og mentorbarn får hvert sitt nummer (f eks på en plakat), og ved hjelp av dette skal mentorbarnet og mentor finne hverandre.

Det kan være en god idé å henge opp spørsmål på forskjellige steder der oppstart finner sted, som mentor og mentorbarna svarer på. En slik tipsrunde har vist seg å være en bra måte å få i gang samtalen mellom barn og mentor. (Se vedlegg 20)

Etter runden spiser barn, foreldre og mentorer lunsj sammen (alle tar med mat selv) og avtaler tidspunkt for neste treff.

Vedlegg:

18) Invitasjon til startdag barn/foreldre

19) Invitasjon til startdag mentorer

20) Spørsmål til tipsrunde

21) Infoskjema til foreldre

GRATULERER!

Du har fått en mentor som heter

Velkommen til Startdag for Nattergalendag den
oktober kl. Sted:

Du kommer til å få et nummer ved oppmøte. Mentoren din kommer til å ha samme nummer som deg. Dere skal prøve å finne hverandre!

Tipsrunde

Når dere har funnet hverandre kan dere gå tipsrunden sammen. Du kan velge om du vil ha med familien din på runden, eller om du vil gå alene med mentoren din. Dere behøver ikke skrive ned svarene på spørsmålene.

Lunsj

Etter tipsrunden kan du spise lunsj sammen med familien din og mentoren. Ta med deg noe å spise og drikke.

Dere avtaler når dere treffes neste gang og avslutter når dere vil.

Vel møtt!

Nattergalen ved Høgskolen i
Kontaktlærer på skole: Tlf: E-post:.....
Koordinator på Høgskolen i : Tlf: E-post.....

Velkommen til Startdag for Nattergalen ved Høgskolen i

.....dag den oktober kl sted:

Ta med spise og drikke til lunsj!

Registrering for mentorer kl presis!

Du kommer til å få utdelt et nummer. Mentorbarnet ”ditt” får utdelt samme nummer som deg. La barnet lete seg frem til deg, selv om du ser barnet før det finner deg.

Tipsrunde

Når dere har funnet hverandre kan dere gå tipsrunden. Noen barn vil kanskje ha med seg familien sin på runden, mens andre barn vil gå alene med mentor. Dere behøver ikke skrive ned svarene på spørsmålene.

Lunsj

Etter tipsrunden spiser dere sammen med barnet og barnets familie. Dere bestemmer når der vil treffes neste gang og avslutter når dere selv vil.

NB! Dagen er planlagt slik at mentorene er på plass når barna og familiene kommer. Derfor er det viktig at du møter presis til registrering av mentorene.

Vel møtt!

Nattergalen ved Høgskolen i

Koordinator: Telefon:..... E-post.....

Kontaktlærer ved skole:..... Telefon:..... E-post.....

Mulige spørsmål til tipsrunde

- 1. Hva heter du?**
 - 2. Hvor gammel er du?**
 - 3. Hvilket fag på skolen liker du best?**
 - 4. Hva er din favorittfilm?**
 - 5. Hva liker du best: Vår, sommer, høst eller vinter?**
 - 6. Hva er din favorittmat?**
- Hva slags mat liker du ikke?**
- 7. Hva liker du å gjøre i fritiden?**
 - 8. Har du søsken? Hvor mange?**
 - 9. Hva er din favorittbok?**
 - 10. Samler du på noe?**

**11. Hva liker du best å gjøre innendørs?
Utendørs?**

12. Hva er din favorittfarge?

13. Hvilket TV-program liker du best?

14. Hva slags musikk liker du?

15. Hvor er du født?

16. Når har du bursdag?

17. Når skal vi treffes igjen?

Velkommen til Nattergalen

Mentoren og ditt barn treffes en gang i uken fra oktober til mai, ca. 2-3 timer hver gang. Barnet dekkes av høgskolens forsikring i tiden de er sammen med mentor.

Mentor:

- Studerer på Høgskolen i
- Treffer barnet i fritiden sin
- Får opplæring og veiledning i mentorperioden
- Har som oppgave å ha ditt barn i fokus

Aktiviteter:

- Barnet og mentor bestemmer sammen når de skal treffes og hva de skal finne på
- Nattergalen arrangerer felles aktiviteter som f eks turer, tur på kino, osv.
- Som forelder betaler du for barnets utgifter i tiden barnet er sammen med mentor

Som forelder må du ringe til mentor hvis barnet er sykt eller ikke har mulighet til å møte til avtalt treff.

Mentorens navn:

Telefonnummer:

Adresse:

Du må gjerne ringe oss eller sende oss en e-post hvis du har spørsmål om Nattergalens og mentorens arbeid.

Kontaktperson på barneskole:

Navn

Tlf:

E-post

Koordinator på Høgskolen i :

Navn:

Tlf:

E-post:.....

VEILEDNING

Les mer om veiledning i ”Näktergalen – en knuff framåt” (s. 56-59).

Formålet med veiledningen er å skape tillit, skape en avslappet samtalestund og snakke om hvordan relasjonen med barnet/familien fungerer, samt hvordan mentor fungerer i sin rolle som mentor. Det er også viktig at koordinator kontrollerer at mentoroppdragets rammer blir fulgt, i første rekke at mentor treffer barnet regelmessig til avtalt tid.

Den enkelte veiledning tar ca. 30 minutter pr mentor. Gruppeveiledning med 5-6 mentorer tar ca halvannen time. Månedsrapportene som mentorene leverer til koordinator danner et viktig grunnlag for samtalen i veiledningen.

Veiledning 1	(s. 57 i boken ”Näktergalen – en knuff framåt”)
Veiledning 2 , gruppeveiledning	(s. 57)
Veiledning 3 , frivillig veiledning	(s. 58)
Veiledning 4 , sluttveiledning	(s. 58)

Vær oppmerksom på:

- Om mentor treffer barnet for mange eller for få timer
- Om flere treff har blitt avlyst fordi mentor ”ikke hadde tid” eller ”barnet ikke var hjemme”

I alle deler av veiledningen skal det være åpent for at mentorene uttrykker sine synspunkter og erfaringer med Nattergalen. Det er viktig å ta disse synspunktene og erfaringene med videre til påfølgende år.

Vedlegg:

- 22) Veiledning 1, skjema for mentor
- 23) Veiledningsskjema for koordinator
- 24) Gruppeveiledning (veiledning 2)
- 25) Avslutningsveiledning

Veiledning 1

Be studenten fylle i navn og telefonnummer til nærmeste pårørende i tilfelle mentor utsettes for ulykke der det er behov for koordinator å ta kontakt med pårørende.

Navn: _____

Telefon hjemme: _____

Mobil: _____

Relasjon: _____

Hva er målet ditt med denne samtalen? (Fortell om koordinatorens mål med samtalen)

Opplevelser. Hvordan var første møte på oppstartsdagen? Hvordan har det gått siden?
Hvordan fungerer mentorskapet?

Positive erfaringer og utfordringer: likheter/ulikheter, positive sider/vanskeligheter i
relasjonen, språkvansker, kulturforskjeller

Din rolle som mentor. Har du funnet deg til rette i mentorrollen? Hva er det viktigste i rollen
som mentor? Er det slik du hadde forestilt deg før du traff barnet? Grensesetting? Moralske
dilemmaer?

Forventninger. I hvilken grad har de blitt innfridd?

Planlegging. Har dere gjennomført treff til avtalte tider? Aktiviteter: lager dere en liste sammen eller bestemmer dere hva dere vil gjøre fra gang til gang? Har aktivitetene kostet noe? Hvordan fungerer det når foreldrene skal betale for barnet?

Matchingen. Kunne den ha vært bedre?

Les gjennom svarene sammen med mentor og sjekk at det du har notert er riktig.

Gruppeveiledning 1 (veiledning 2)

Temaer for diskusjon i gruppe:

- Mentorenes egne erfaringer: Positive opplevelser, utfordringer, språkproblemer, kulturforskjeller, osv.
- Barnets perspektiv: Hva sier barnet? Hvordan tror du barnet tenker og hva tror du barnet er opptatt av? Hvordan ser barnets livsperspektiv ut? Hva kan du som mentor bidra med?
- Nattergalens mål: Være en positiv rollemodell for barnet og få økt flerkulturell forståelse til fremtidig jobb i barnevernet. I hvilken grad tror du erfaringene hittil er med på å nå disse målene?
- Nattergalens rammer: Antall timer mentor og barn treffes, hvor engasjert skal mentor bli i barnets liv, osv....
- Personlig mål: Har du noen personlige mål med å være mentor?

Det kan være nyttig å ta opp et tema og la mentorene summe i grupper og legge frem erfaringer i plenum. Det kan også være nyttig å presentere fiktive caser for mentorene og la dem "løse" dem i grupper.

Det er viktig at koordinator skriver ned gruppas erfaringer og synspunkter. Erfaringene kan brukes i fremtidig veiledning eller som del av rekrutteringen av nye mentorer.

Evaluering av mentoropplæringen og oppstartsdagen

1. Hva synes du om mentoropplæring 1)

Dårlig	Ok/godkjent	Bra	Meget bra	Deltok ikke
☐	☐	☐	☐	☐

2. Hva synes du om følgende del av mentoropplæring 1:

Koordinator snakket om Nattergalens bakgrunn, rammer, mål og ”møtet med et barn”:

Dårlig	Ok/godkjent	Bra	Meget bra
☐	☐	☐	☐

Koordinatoren forteller om veiledning, planlegging av felles aktiviteter, innholdet i mentormappene og matchingen:

Dårlig	Ok/godkjent	Bra	Meget bra
☐	☐	☐	☐

Hva var positivt?

Var det noe negativt?

Var det noe du savnet i mentoropplæring 1?

3. Mentoropplæring 2: Studiebesøk på barnets skole.

Skolens navn: _____

Dårlig

Ok/godkjent

Bra

Meget bra

Hva var positivt?

Var noe negativt?

4. Hva synes du om oppstartsdagen den ?

Dårlig

Ok/godkjent

Bra

Meget bra

Hva var positivt?

Var noe negativt?

Avslutningsveiledning

Oppsummering av mentorskapet

- Forventninger – ble de innfridd?
- Positive/negative erfaringer
- Er det noe du synes vi skal gjøre annerledes til neste år?

Refleksjoner etter mentoropplæring 3

- Kommer du til å ønske å fortsette å ha kontakt med mentorbarnet etter avslutningsdagen? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Viktig å være tydelig overfor barnet om når relasjon er slutt slik at barnet ikke får forhåpninger som ikke innfris.
- Har du snakket med barnet om avslutningen?
- Har du snakket med foreldrene om avslutningen?

Gruppeaktiviteter

- Hva synes du om planleggingen og gjennomføringen av disse?

Månedsrapportene

- Hvordan synes du dette har fungert? Gjorde rapportene det lettere for deg å sortere refleksjoner og ideer?

Koordinator deler ut skjema for mentorevaluering og arket som beskriver sluttrapporten som mentoren skal skrive. Sett en klar tidsfrist for å returnere disse.

Gi beskjed om at andre del av godtgjøringen til mentor betales ut i begynnelsen av juni etter at koordinator har mottatt sluttrapport og mentorevaluering. Arbeidsbevis sendes til mentor i posten.

Det er også lurt å bruke sluttevalueringen til å spørre om mentoren har mulighet til å hjelpe koordinator med å rekruttere studenter til neste mentorår....

GRUPPEAKTIVITETER

Les mer om gruppeaktiviteter i boken "Näktergalen" (s. 53)

Koordinator har ansvar for å arrangere aktiviteter for barn og mentorer i november og desember. I januar har mentorgruppene ansvaret for å arrangere gruppeaktiviteter.

Mentorgrupper

Mentorene blir inndelt i grupper bestående av 6-7 mentorer. Gruppene er de samme som i gruppeveiledningen. Målet er at de erfaringene og ideene som utveksles under gruppeevalueringen skal danne et grunnlag for mentorgruppene til å organisere felles aktiviteter.

Gruppeaktiviteter

I januar arbeider mentorgruppene med å planlegge felles aktiviteter for alle mentorene og mentorbarna. Koordinator fordeler dagene det planlegges gruppeaktiviteter på de ulike gruppene. Avhengig av antall mentorgrupper og ønsket antall gruppeaktivitetsdager får hver gruppe ansvar for én eller flere dager i vårsemesteret. Det bør legges opp til at det er gruppeaktiviteter 2-3 ganger i måneden. Det er imidlertid ikke obligatorisk å være med på alle gruppeaktivitetene. Mentorbarnet og mentor bestemmer sammen hvilke gruppeaktiviteter de ønsker å delta i.

Erfaringer viser at mentorene og mentorbarna har mange gode ideer til hva de kan finne på i høstsemesteret. Rundt jul blir det ofte vanskeligere å finne på aktiviteter, derfor er det viktig at hver høgskole/universitet har planlagt tilstrekkelig med gruppeaktivitetsdager til å vare frem til mai.

NB: Det er viktig at koordinator har oversikten over de ulike mentorgruppenes forslag til aktiviteter, slik at man unngår at den samme aktiviteten arrangeres flere ganger....

Vedlegg

27) Informasjonsbrev om gruppeaktiviteter

Hei alle mentorer!

Snart skal mentorgruppene arrangere felles aktiviteter som alle barn og mentorer har muligheten til å delta i. For at alle skal kunne delta bør aktivitetene være kostnadsfrie.

Det er viktig at gruppa samarbeider om de aktivitetene de har ansvar for. Dere må være ferdig med å planlegge og organisere gruppeaktiviteten senest 2 uker før aktivitetdagen, slik at koordinatoren kan invitere mentorbarna og mentorene til å delta.

Planleggingen skal inneholde:

- Kort beskrivelse av aktiviteten
- Dato og tid og sted
- Skal mentor/barn ta med seg noe
- Er det nødvendig å melde seg på aktiviteten på forhånd?
(Hvis påmelding er nødvendig må navn og tlf. nummer på to mentorer i mentorgruppen oppgis)

Påmelding eller ikke?

- I skogen, i parken, på stranda eller liknende kan man være så mange man vil
- Hvis det er snakk om kino, leie av idrettshall, osv, er det lurt å be om påmelding og eventuelt begrense antall plasser

Sikkerhet

Mentorgruppen skal ha med **førstehjelpsskrin** som de låner av høgskolen/universitetet. Koordinator har ansvar for å låne dette ut til den mentorgruppen som har ansvar for ukens gruppearrangement. Gruppa må også ha med seg en **mobiltelefon**. For øvrig bør gruppa være bevisst på sikkerheten der de er (nødutganger, osv).

De ulike mentorgruppenes aktivitetssuker står på baksiden av dette arket.

AVSLUTNINGSDAG

Les mer om avslutningsdagen i boken "Näktergalen" (s. 62-65)

Avslutningen holdes i mai. Alle barn, foreldre, søsken og mentorer er invitert til å delta på denne dagen.

Avslutningsdagen er felles for alle mentorene/mentorbarna ved høgskolen/universitetet. Alle tar med mat og drikke selv, og koordinator og mentorene arrangerer leker/underholdning som alle kan delta i.

Etter avslutningsdagen blir mentorene oppfordret til å ikke fortsette å treffe mentorbarnet sitt. Dette er fordi Nattergalen skal ha klare rammer og en tydelig begynnelse og slutt. Dersom de ønsker å treffe barnet sitt, kan de avtale og møtes én gang ved skolestart til høsten.

Vedlegg:

28) Invitasjon til barn og foreldre

29) Invitasjon til mentorer

30) Tipsrunde

Til barn og foreldre

Deres barn har nå truffet mentoren sin i ca 8 måneder. Vi håper de har hatt det både fint og gøy sammen og at dere som foreldre er fornøyde.

Vi inviterer alle barn og deres familier og alle mentorer til felles avslutningsdag. Ta med mat og drikke selv!

Arrangementet finner sted _____ dag den _____ kl _____ på _____
(se kart på baksiden)

Det er viktig at dere som foreldre forbereder barnet deres på at tiden de har hatt sammen med mentoren sin snart er slutt.

Dersom dere har noen praktiske spørsmål kan dere ta kontakt med Nattergalen på _____.

Prosjektkoordinator: tlf: _____ e-post: _____

Vel møtt!

Vennlig hilsen Nattergalen ved _____

Hei!

Nå har du truffet ditt barn i ca 8 måneder. Vi håper dere har hatt det fint og hyggelig sammen.

Du er herved invitert til felles avslutningsdag for alle mentorer, barn og familier. Ta med mat og drikke selv!

Arrangementet finner sted _____ dag den _____ kl _____ på _____
(se kart på baksiden)

Ta kontakt med koordinator dersom du har noen spørsmål.

Hilsen Nattergalen

Mulige spørsmål til tipsrunde

1. Hva er en Nattergal?

- a) en hund
- b) en fugl
- c) en fisk

2. Hvor mange måneder har du og mentoren din truffet hverandre?

- a) 8
- b) 5
- c) 12

3. Hva er det morsomste du og mentoren din har funnet på i løpet av tiden dere har truffet hverandre?

4. Hvor mange barneskoler er med i Nattergalen (der du bor)?

5. Hva din mentors/mentorbarns favorittfarge?

6. Hva er den beste boken du har lest?

7. Hvor mange barn og mentorer har deltatt i Nattergalen i år?

- a) _____ barn og _____ mentorer
- b) _____ barn og _____ mentorer
- c) _____ barn og _____ mentorer

8. Hva heter skolen mentoren din studerer ved?

9. Hva er ditt beste minne fra tiden dere har vært sammen?

10. Hva kommer dere til å huske best?

AVSLUTNING AV MENTORÅRET: EVALUERING OG SLUTTRAPPORT

Nattergalen skal forskerevalueres underveis i den 3-årige prøveperioden og etter at prøveperioden er slutt. Derfor er det viktig at koordinator tar vare på søknader fra mentorer og barn, månedsrapporter, intervjunotater, veiledningsnotater, mentors evaluering og sluttrapport, osv. Dette vil utgjøre viktig materiale når Nattergalen skal evalueres.

Oppsummering av mentors evaluering

Lag en kortfattet oppsummering av mentorenes tilbakemeldinger på evalueringsskjemaet.

Organisering av kvantitative data:

Studenter som søker om å bli mentor: kjønn, alder, utdanning, etnisk bakgrunn

Mentorer: kjønn, alder, utdanning, etnisk bakgrunn

Antall mentorer som trakk seg i løpet av mentoråret: (grunn)

Antall mentorer som fullførte.

Barn som søker: alder, kjønn, etnisk bakgrunn, skole

Antall inviterte barn/foreldre til informasjonsmøte og antall som kom på møtet

Antall barn som trakk seg i løpet av mentoråret (grunn)

Antall barn som fullførte Nattergalen

Antall barn som ble matchet med ny mentor i løpet av året (grunn)

Vedlegg:

31) Mentorevaluering

32) Mentors sluttrapport

33) Arbeidsbevis

Mentorevaluering

Navn: _____

Kjønn: Mann: Kvinne:

Utdanning: _____ Studieår: _____

1. Er du fornøyd med relasjonen mellom deg og mentorbarnet ditt?

Meget fornøyd

Fornøyd

Ikke fornøyd

Kommentar:

2. Er du fornøyd med mentorarbeidet ditt?

Meget fornøyd

Fornøyd

Ikke fornøyd

Kommentar:

3. I hvilken grad har du engasjert deg i følgende med mentorbarnet ditt?

	Mye	En del	Lite	Ikke i det hele tatt
Personlige samtaler:	☐	☐	☐	☐
Aktiviteter i ditt eller barnets hjem:	☐	☐	☐	☐
Aktiviteter utenfor hjemmet	☐	☐	☐	☐
Lekser/skolearbeid	☐	☐	☐	☐

4. I hvilken grad tror du deltakelse i Nattergalen har påvirket barnet positivt når det gjelder:

	Mye	En del	Lite	Ikke i det hele tatt
Selvtillitt:	☐	☐	☐	☐
Sosiale ferdigheter:	☐	☐	☐	☐
Skolearbeid og motivasjon for læring:	☐	☐	☐	☐
Språkferdigheter:	☐	☐	☐	☐

5. I hvilken grad har du opplevd vanskeligheter med barnet/familien når det gjelder:

	Mye	En del	Lite	Ikke i det hele tatt
Å bestemme trefftider:	☐	☐	☐	☐
Planlegge aktiviteter:	☐	☐	☐	☐
Takle følelsesmessige problemer:	☐	☐	☐	☐
Takle ønsker og krav:	☐	☐	☐	☐

6. I hvilken grad har veiledningsmøtene vært nyttig for deg?

	Veldig nyttig	Nyttig	Ikke nyttig
Individuell veiledning:	☐	☐	☐
Gruppeveiledning:	☐	☐	☐

7. I hvilken grad tror du erfaringene dine og det du har lært gjennom Nattergalen er nyttig i en fremtidig jobb i barnevernet?

Veldig nyttig	Nyttig	Ikke nyttig	Vet ikke
☐	☐	☐	☐

8. Ville du anbefale noen av dine venner å bli mentor i Nattergalen?

Ja: Nei:

Hvorfor/hvorfor ikke:

9. Forslag til forbedringer neste år:

10. Ris og ros til Nattergalen:

Evalueringen returneres til koordinator senest _____

Mentors sluttrapport

Til den siste veiledningen skal du i tillegg til månedsrapporten ta med deg sluttrapport for mentoråret.

Fortell med egne ord hvordan mentoråret har vært for deg (ca én A4-side)

Et tips kan være å tenke deg hvordan den kompetansen du har fått gjennom å være mentor kan være nyttig i en jobb i barnevernet.

Tenk også over hva du tror mentorbarnet ditt har fått ut av mentorskapet.

Merk: For å få arbeidsbevis og siste del av godtgjøringen må du ha levert inn mentorevalueringen, samtlige månedsrapporter og sluttrapporten.

(høgskolens logo)

Arbeidsbevis

Mentor Mentorsen

har deltatt i mentorordningen Nattergalen ved (høgskolens navn) fra oktober 2008 til mai 2009.

Nattergalen er et tilbud til studenter på barnevern- og sosialfagutdanningene som gjennom møte med barn med minoritetsbakgrunn skal få økt flerkulturell forståelse. Mentorene skal være en positiv rollemodell for barna og inspirere dem til å delta aktivt i nærmiljøet og på skolen og få bedre språkferdigheter. Mentorene skal også gi barna bedre selvtillit og en følelse av mestring på ulike arenaer.

Nattergalen ble startet ved Malmö högskola i Sverige i 1997. I Norge er mentorordningen etablert ved åtte universiteter og høgskoler. Nattergalen blir støttet av Barne- og likestillingsdepartementet som en del av satsingen på et kultursensitivt barnevern.

Mentorene og mentorbarna treffes én gang i uken etter skoletid, ca. 2-3- timer hver gang. De deltar i hverdagslige aktiviteter og personlige samtaler som bidrar til gjensidig læring og utvikling.

Som deltaker i Nattergalen utvikler mentorene ferdigheter i forhold til å være sammen med og snakke med barn, samt en flerkulturell forståelse som bidrar til at de møter barn og familier med minoritetsbakgrunn på en åpen og inkluderende måte.

Prosjektkoordinator ved _____